

Uṭup wi bapiitun Bahebërë

Uṭup ujuni

Ulibra wi uwo kakaarta ki bapiitun bayuday bankakun afiyaar Krittü. Ñaan ampiitun ka aam-meeṭanaa, kë uko wi baṣaan ame bnuura uwo kë ampiitun ka ame bnuura Nlibra ni Naṣibaṭi, ṭiki ṭi ṅul ni ni ajaan atenna kadiimanaan baka manjoonan. Babi hajan ṭfa maakan banfiyaarun Krittü bateek kë badoo ji bamena. Uko mēnt ukaan kë ñaan ampiitun hēnk apiit baka kaji na baka bamēban baliint, bawut kapēn ṭi pfiyaar pi bafiyaarun. Du unjon, Naṣibaṭi abi do bhoṅar na bayuday. Abi ji na baka woli ñaan ajubani, bafiṅ ulimariya kaṭejan, Naṣibaṭi kaṣe miir ñaan mēnt pjuban pi nul. Kakaarta ki kaṭup kë bhoṅar bhalu bi Naṣibaṭi adolun na bañaan banfiyaarun Abukul bapel bteek. Uko wi Yetu Krittü adolun pa bañaan bajen upel wi ṅwanjut na Moyit na Aaron na Yotuwa badolun. Yetu awoon unkaneel umpoṭi wi Naṣibaṭi unṭejanun kapēnanaan ipekadu yi bañaan bti. Ñaan ambuurun afiyaara aankak anuma pfiṅ ulimariya pa pekadu di nul. Naṣibaṭi amiira pekadu di nul.

Hēnk di ifah yi ulibra wi iwoon:

1. Abuk Naṣibaṭi awo ñaan naweek (1.1-3)
2. Yetu adēm apel ṅwanjut (1.4–2.18)
3. Yetu adēm apel Moyit na Yotuwa (3.1–4.13)
4. Yetu awoon naṭejan naweek (4.14–7.28)
5. Yetu abi na bhoṅar bampelun bteek (8.1–9.22)

6. Btejan bi Yetu bawo bloodan akuṭ awo bbaañsaani (9.23–10.31)
7. Balon ṭi banfiyaaruṅ biki ṭfa (11.1–40)
8. Nawulèn ṅwo ji Yetu (12.1–13.17)
9. Pñehan Naşibaṭi (13.18–19)
10. Pwul mboş (13.20–25)

Uko wi Naşibaṭi aṭəpnun ṭi abukul aṭup

¹ Naşibaṭi aṭəpna ṭfa ṭi *baṭuparul nyaaş ṅtum ado kə bado iko itum aṭiiniyaan na bateem nja. ² Kə ṭi ṅwal ṅbaañsaani ṅi ṅwoon ṅi aşə ṭəpna ṭi Abukul aṭiini na nja. Abukul mənṭi i adatuṅ ado kə aka iko bti, ṭi ul i i aṭəpnun kak apaş baṭi na mboş. ³ Abukul awoon bjeehi banjaan badiiman mndəm mi nul, ul ajaan adiiman uko wi awoon na manjoonan. Ul aməbanuṅ iko bti yi apaşuṅ na uṭup wi nul unwoon na mnhina. Ajintan bañaan ṭi ipekadu yi baka aşə ya aṭo du kañen kadeenu ki Naşibaṭi du baṭi.

Mndəm mi abuk Naşibaṭi mampeluṅ mi ṅwanjut

⁴ Mndəm mi Abuk Naşibaṭi mampel maakan mi ṅwanjut, kə hənki di Naşibaṭi awululuṅ katim kampeluṅ ki ṅa. ⁵ Na manjoonan, Naşibaṭi aambaan kajakaara na uwanjut ulon:

« *Iwi iwoon Abuk naan,*

ṅṭa di dṭup aji dwo şaaş? »☆

Kə aambaan kaṭiini ṭi uko wi ulon ṭi ṅa kaji :

« *Nji dwo Aşin, ul aşə wo Abuk naan.* »☆

⁶ ṭi wal wi Naşibaṭi abiiṅ awo i pyil ṭi umundu Abukul, anwoon bajeen, aji :

« *Nwanjut bti ṅawo kadəmana.* »☆

☆ **1:5** Kañaam 2.7. ☆ **1:5** 2 Famiyel 7.14. ☆ **1:6** Pleşan 32.43.

7 Kë ɥi uko wi ɳwanjut, upiitana ɥi *Ulibra wi Naɣibaɥi aji :

« Naɣibaɥi ado ɳwanjut ɳi nul kë ɳawo ji uyook
ado ɳa kë ɳawo ji bdoɔ banklañɣiɳ. »

8 Kë Naɣibaɥi aɣë ɥiini na Abukul aji :

« Iwi Naɣibaɥi, pɣihu pawo pi mnɥo,
pɣih pi nu pawo ptool.

9 ɳɳal uko unwoɳ utoɔl apok buɥaan,
ukaan kë ɳji Naɣibaɥi i nu ndatu
awulu mnlilan mampeluɳ mi banwoɳ na iwi
bɥi. »✧

10 Akak aɥiini aji :

« Iwi Ajugun, ipaɣuɳ mboɣ du ujuni
aboman baɥi na iñen yi nu.

11 Iko mënɥ iluɳ kaba,
iluɳ kamën ji imiɣa.

Kë iwi iɣë duka.

12 Iluɳ kaɳuj ya ji imiɣa,
iluɳ kawohëɣ ya ji imiɣa,

kë iwi iɣë duka jibi iwoɳ,
ɳnuur ɳi nu ɳaankba. »✧

13 Naɣibaɥi aambaan kajakaara na uwanjut wi
nul uloɳ:

« Biin iɥo ɥi kañen naan kadeenu
te wal wi ɳji kaɥuɳ baɣooradu ɥi ihoɥu uɥeɳ. »✧

14 ɳwanjut bɥi ɳawo wo ɳhaaɣ ɳanklemparuɳ
Naɣibaɥi. Ayil yil ɳa ɳabi pɥenk banwoɳ i kabuur
te mnɥo.

2

Mbuur mnweek

✧ 1:9 Kañaaam 45.7-8. ✧ 1:12 Kañaaam 102.26-28. ✧ 1:13
Kañaaam 110.1.

1 Ukaan̄ kẹ̀ ɲwo biki kamèban bnuura uko wi ɲtiinkun̄, kaɲi ɲlun̄ ɲneem. 2 Na manjoonan, uɲup wi Naɲibaɲi aɲèpnun̄ ɲi ɲwanjut aɲup bateem nja uyimani. Ñaan̄ awoon̄ aandi ptiink wa, kẹ̀me awo aantaaɲ uko wi ujakun̄, Naɲibaɲi akoba kakob kantaan̄un̄ na pjuban pi baka. 3 Kẹ̀ hum di di ɲhilun̄ kabuur kakob mènɲ woli ɲn̄nji ɲtiink uɲup wi mbuur mnweek wi Ajugun̄ ɲi uleeful ajun̄un̄ aɲup? Bantiinkun̄ wa badiiman nja kẹ̀ ujoonani. 4 Naɲibaɲi akak afaɲan baka, wi adolun̄ iko iñoɲarènaan na mlagre mntum abot ado kẹ̀ *Uhaaɲ wi nul uwul bañaan̄ uɲen wi wa jibi aɲalun̄.

Yetu ajaan̄ aɲij mbuur

5 Na manjoonan Naɲibaɲi aando ɲwanjut ɲaɲih umundu wi akbiin̄ ppaɲ wi ɲkɲiiniyaanun̄. 6 Kẹ̀ hèn̄k di upiitaniiɲ ɲi *Ulibra wi nul aji :

« Ñaan̄ awo in̄ kẹ̀ idoo ɲala?

*Abuk ñiin̄ɲ awo in̄ kẹ̀ idoo ɲo ptena?

7 *Iwalana ado kẹ̀ ɲwanjut ɲapela ɲwal ɲntiinku, idola kẹ̀ awo na mndèm mnweek, 8 iɲu iko bti ɲi ihoɲul uɲeeh*.* »

Wi Naɲibaɲi aɲun̄un̄ iko bti ɲi ihoɲul uɲeeh, aanduk nin uko ulon̄. Kẹ̀ ɲɲè wo kakɲa ɲèndo bi win hèn̄kun̄ kẹ̀ iko bti iwo ɲi ihoɲul uɲeeh. 9 Yetu i Naɲibaɲi awalanun̄ ado kẹ̀ ɲwanjut ɲapela ɲwal ɲntiinku, ɲwina hèn̄kun̄ kẹ̀ awo na mndèm mnweek ɲiki ahaj akeɲ. Bnuura bi Naɲibaɲi bakaan̄ kẹ̀ akeɲ pa bañaan̄ bti.

10 Na manjoonan, Naɲibaɲi andolun̄ iko bti kẹ̀ iwoo, abot aɲal uwo han̄, abi ɲal pdo bañaan̄ batum bawo babukul, baɲok ɲi mndèm mi nul. Aɲèpna ɲi

☆ 2:8 Kañaam 8.5-7.

mnhaj mi Yetu ahajuŋ adola kë abaañeş ulempul
 11 ti mboş, aŋij baka mbuur. Kë Yetu, anjaan ajinŋan
 bañaan ŋi kēş ki Naşibaŋi na biki ajinŋanuŋ başē ŋok
 bukal bti Aşin baka. Ukaan kë aankowa pdo kadu
 baka babuk aşin, 12 aŋiini ŋi *Ulibra wi Naşibaŋi aji :
 « *Dluŋ kaŋiiniyaan katimu ŋi ptoof pi bayiŋ naan
 dluŋ kadēmanu ŋi kadun ki bañaan batum.* »[☆]

13 Akak aji :

« *Nji, dŋu mnhaŋ mi naan bti ŋi Naşibaŋi.* »[☆]

Akak aji :

« *Nji wi na bañaan biki Naşibaŋi awulnuŋ.* »[☆]

14 Hēnk keeri, kë jibi bañaan mēnt bawoon
 bañaan bajēn, hēnk di Yetu akakuŋ ŋaan najēn ji
 baka, ahilna ŋi pkeŋ pi nul aba na *Untaayi Uweek
 unkaan mnhina mi pkeŋ. 15 Bañaan babi wo wo
 ubida wi baka bti ji bakalabuş, wi baktiinj pkeŋ.
 Abuuran baka wi akeŋuŋ. 16 Na manjoonan, mēnt
 ŋwanjuŋ ŋi ŋi akŋēnkunŋ, aŋēnk ŋēnk babuk *Abra-
 ham. 17 Kë hēnk di awoon kakak ŋaan najēn
 ji bayiŋul, kahilna kawo *naşih i baŋeŋan anjaan
 aŋaga abot aji do uko wi Naşibaŋi ajakuŋ. Akeŋ
 keŋ Naşibaŋi ahilna amiir ipekadu yi bañaan biki
 nul. 18 Kë jibi ahajuŋ, kë bawuuka ajuban, hēnk di
 ahiniinj kaŋēnk biki bakwuukuŋ bajuban.

3

Yetu apel Moyit

1 An bayiŋ naan nanwoon bajinj ŋi kēş ki Naşibaŋi
 kë adatan, natenan keeri ŋi Yetu. Naşibaŋi ayila kë
 awo *naşih i baŋeŋan, uko mēnt wi wi ŋfiyaaruŋ
 akuŋ aŋup. 2 Ado iko bti yi Naşibaŋi anŋu'uluŋ ulemp

☆ 2:12 Kañaam 22.23. ☆ 2:13 Itayi 8.17. ☆ 2:13 Itayi 8.18.

mēnt̄ ajakuluŋ ado jibi *Moyit adolaŋ iko bti yi Naşibaŋi aŋu'uluŋ pdo ŋi katoŋ ki nul kanwoon̄ pntaali pi nul. ³ Anniwuŋ katoŋ adēm apel katoŋ, kē hēnk di Yetu ataaruŋ na pyeenk mndēm mampeluŋ mi Moyit. ⁴ Katoŋ kandoli ñaaŋ ajaan̄ aniw ka, Naşibaŋi aŋaaruŋ aji do iko bti. ⁵ Moyit awo nalempar Naşibaŋi, ado iko yi Naşibaŋi aŋu'uluŋ pdo ŋi katoŋ ki nul kanwoon̄ pntaali pi nul, ajukan uko wi Naşibaŋi aklun̄ kadiiman. ⁶ Kē Kritt̄u aŋē wo abuk katoŋ i Naşibaŋi aŋuun̄ ŋi kadun ki ka. Nja ŋŋaaruŋ awo katoŋ mēnt̄ woli ŋmēban akuŋ ahaŋ ŋi a, alilan ŋi uko wi ŋhaŋuŋ.

Plipara ppok pŋaŋ uko wi Naşibaŋi ajakuŋ

⁷ Ukaan̄ kē, jibi *Uhaaŋ wi Naşibaŋi uŋupuŋ:
« Woli natiink nŋa pdiim pi nul,

⁸ nawutan kadēnēŋan ŋhaaŋ,
jibi bateeman babiŋ ado, adeka kafet̄ unuur wi
baktakuluŋ du *pndiis̄. »

⁹ Naşibaŋi aŋiini aji :

« Du pndiis̄ mēnt̄, bateeman bado na pten me nihil
pdo uko wi njakuŋ, adakēn,
te bawin iko yi nji ndoluŋ ¹⁰ ŋŋsubal iñeen ŋbaakēr.
Ukaan̄ kē nji ndeebaŋt̄er pntaali mēnt̄ aji :

“Nhaaŋ ŋi baka ŋaji ŋaneeman baka unuur undoli,
baandi pŋaŋŋen.”

¹¹ Uko wan̄ ukaan̄ kē mmehna, wi ndeebaŋuŋ, aji :

“Baankneej nin du dko di nji mbomanuŋ baka
aji banoorfēnaan.” »✧

¹² An bayiŋ naan, naŋaafaraan alon̄ ŋi an awo
na uhaaŋ uwuŋaan, aŋaŋan pfiyaar adoo low
Naşibaŋi anjaan̄ awul ubida. ¹³ Nabaa wo

✧ 3:11 Kaŋaam 95.7-11.

kaṭəp ṭəp katəntəndər ŋnuur bti ŋi naktiinkuŋ pdiimul, pekadu dawutna kaguur nin aloŋ ṭi an adənētən uhaaşul. ¹⁴ Nwo ṭi ploolan na *Krittu na manjoonan woli ŋmēban te ubaañsaani ṭi mnhaṭ mi ŋbiin awoonaan du ujuni. ¹⁵ Jibi ntupanaŋ:
 « *Woli natiink nṭa pdiim pi nul,
 nawutan kadənəṭan ŋhaaş,
 jibi bateeman babiin ado, adeka kafet unuur wi
 bakdakuluŋ.* »[☆]

¹⁶ Na manjoonan in abiin atiink pdiim pi Naşibaṭi aşə deka kafet? Mənt bañaan bti bampənnuŋ utaak wi *Ejptu kə *Moyit awo ṭi kadun ki baka i? ¹⁷ Kə bahon biki adeebaṭeruŋ ŋşubal iñeen ŋbaakər ba? Mənt bambiin ajuban akeṭ du pndiiş baka i? ¹⁸ Bahon biki amehniin aji baankneej du dko di abomanuŋ baka babi banoorfən ba? Mənt bambiin apok ptiinka baka i? ¹⁹ Nwin bnuura kə baambi hil pneej du dko dnoorfənaani di nul ṭiki bapok pfiyaar.

4

¹ Kahon mənt ki Naşibaṭi abiin ahon aji bahil kaluŋ kaneej du dko di abomanuŋ baka aji banoorfənaan kahuma da pa nja. Nawulən ŋdo kaṭi keeri aloŋ ṭi an aduka kafet. ² Ntiink *Uṭup Ulil Unuura jibi bambiin awo ṭfa du *pndiiş batiinkuŋ wa. Kə uṭup wi batiinkuŋ uşə wo uunka udooni ṭi baka ṭiki wi batiinkuŋ wa baanfiyaari. ³ Kə nja ŋnfiyaaruŋ, ŋluŋ kaneej du dko di Naşibaṭi abo-manuŋ nja aji ŋnoorfənaan di aṭiiniyaanuŋ ṭi *Ulibra wi nul wi ajakuŋ ṭi uko wi bateem nja :
 « *Uko waŋ ukaan kə mmehna, wi ndeebaṭuŋ, aji :*

[☆] 3:15 Kañaam 95.7-8.

“Baankneej nin du dko di nji mbomanuŋ baka aji banoorfënaan.” »✧

Kë ulemp wi Naşibaŋi adoluŋ ŋi ppaş umundu uşë ba undiimaan. ⁴ Bapiit ŋi dko dloŋ di *Ulibra wi nul aji : « *Naşibaŋi anoorfën ŋi unuur uŋënk paaj na uloŋ wi adoluŋ ulempul bti aba.* »✧ ⁵ Dkak akakalëş uko wi Naşibaŋi aŋupuŋ: « *Baankneej nin du dko di nji mbomanuŋ baka aji banoorfënaan.* »✧

⁶ Bantiinkuŋ uteek *Uŋup Ulil Unuura mënŋ, baanneej du dko mënŋ ŋiki babi pok ptiink Naşibaŋi. Kë baŋaŋ baloŋ başë hilan te hënkunŋ kaneej da. ⁷ Uko waŋ ukaŋ kë Naşibaŋi abi ŋo ajon, ado unuur uhalu undu'aniinŋ « nŋa » wi aŋëpnunŋ ŋi mntum mi *Dayiŋ, aŋup nŋup ŋi ndooŋ abi ŋupan aji : « *Woli natiink nŋa pdiim pi nul, nawutan kadënëŋan ŋhaaş.* »✧

⁸ Woli Yoŋuwa* ado lah bateem nja kë banoorfën na manjoonan, Naşibaŋi aankŋiiniyaan unuur uloŋ. ⁹ Pntaali pi Naşibaŋi paduka keeri unuur uloŋ wi pnoorfën ji wi nul. ¹⁰ Ŋaŋ anneejuŋ du dko di Naşibaŋi abomanuŋ pa pnoorfën, aji noorfën noorfën ulemp wi adoluŋ jibi Naşibaŋi anoorfënuŋ ŋi ulemp wi adoluŋ. ¹¹ Nawulën ŋtaman keeri ŋneej du dko di pnoorfën mënŋ, nin ŋaŋ alonŋ ŋi nja awutna kawo aanneej da, wi akpokuŋ ptiink Naşibaŋi ji bateem nja.

¹² Na manjoonan, Uŋup wi Naşibaŋi uwo ujeb, uka mnhina, abot ajul apel kakej ki ŋde ŋtëb. Uko wi aŋupuŋ wuŋ uji ufal te kadoo ban du uhaaş na uşal

✧ **4:3** Kaŋaam 95.11. ✧ **4:4** Ujuni 2.2. ✧ **4:5** Kaŋaam 95.11.

✧ **4:7** Kaŋaam 95.7-8. * **4:8** ŋi ugrek katim ki Yoŋuwa kanaam katiinkare na ki Yetu. Natenan ŋi Pleşan 31.7; Yoŋuwa 21.44; 22.4; 23.1

meet, kaneej te du dko di imoh iyitiiraanun na du imoh meet ; uji uten iko yi ñaañ najën aḡaluñ na yi aḡaluñ du uhaaḡul. ¹³ Nin ñaañ aanhil kamena Naḡibaḡi, iko bḡi iji ipën kawinana ḡi kēḡ ki nul ; ul i ḡwoon kaḡup uko wi ḡdoon.

Krittu naḡih i baḡeñan naweek i nja

¹⁴ Name kē ḡka *naḡih i baḡeñan naweek anyaan te du baḡi : ul awoon Yetu, Abuk Naḡibaḡi. Ukaan kē ḡwo kamēban kaliint ḡi uko wi ḡjakun aji ḡfiyaari.

¹⁵ Naḡih i baḡeñan naweek i ḡkaan aji miir nja ḡi pbiḡḡna pi nja ḡiki bawuuka ajuban ḡi iko bḡi jibi bawuukun nja ḡjuban kē aambaan kajubanaara.

¹⁶ Nawulën keeri ḡḡog na mntēñ Naḡibaḡi anwoon ajug bnuura, ahilna aḡaga nja ḡkuḡ ḡyeenk bnuura, kahilna kaḡēnkana ḡi wal wi ḡknumiḡ.

5

¹ *Naḡih i baḡeñan andoli aji datana ḡi pḡoof pi bañaan, ulemp wi nul uwo pdo kaḡoor baka ḡi kadun ki Naḡibaḡi, aji ḡen kabot kado iḡeñan pa ipekadu yi baka. ² Ul ḡi uleeful aḡum dko di abi-inkniḡ, ukaan kē aji hinan pmiir banwoon baam-mee aḡē neem. ³ Kē wi ajaan abiiḡna ul ḡi uleeful, awo i kado iḡeñan, Naḡibaḡi ahilna apēnan ipekadu yi nul na yi bañaan bḡi. ⁴ Nin ñaañ aanhil kanaḡa kaji awo naḡih i baḡeñan, Naḡibaḡi ajaan adu'a awo naḡih i baḡeñan jibi abiḡ adu *Aaron.

⁵ *Krittu kak aannaḡa naḡa aji ul awo *naḡih i baḡeñan : ayeenkna pa du Naḡibaḡi anjakulun ḡi *Ulibra wi nul :

« *Iwi iwoon Abuk naan,
nḡa di dḡup aji dwo ḡaaḡ* ✧. »

✧ 5:5 Kañaam 2.7.

6 Hènk di di ajakuŋ kak aji :
« *Iwo naṣejan te mnṣo ji *Melkitedek.* »☆

7 Wal wi *Krittu awoon ñaaŋ najèn ṭi mboṣ, aṅehan akuṭ akooṭ na idiim iweek na mnkuul Naṣibaṭi anhinanuŋ kabuurana pkeṭ. Kè atiinka ṭiki aji ṭaṣa bnuura. 8 Ajuk ṭi iko bṭi yi ahajuŋ uko unwoon pdo kaṭiink Naṣibaṭi, te adoo wo wo Abukul. 9 Abaañeṣ ulemp wi nul ṭi mboṣ, ahil hènkuŋ kabuuran te mnṣo bañaan bṭi banjaan batiinka. 10 Na manjoonan, Naṣibaṭi adu'uluŋ kè awo *naṣih i baṣejan ji Melkitedek.

Plipara ppèn ṭi pfiyaar

11 Nka iko itum yi pṭup ṭi uko mènṭ kè ikak atam ppibanan ṭiki naanji natar ṭi pyikrèn. 12 Nado bi wo wo lah kawo bajukan undiimaan aṣè huma nnuma bajukanan iko iteek ṭi uko wi Naṣibaṭi : nahum nnuma mntow, naando bi hilan pde pde pantamuŋ. 13 Kè ñaaŋ anhumuŋ ṭi mntow, aanji me uṭup unjaan ujukan uko unwoon uṭool ṭi kèṣ ki Naṣibaṭi : awo napoṭ nampoṭi. 14 Kè pde pantamuŋ paṣè wo pi baweeek, baji baṭeṭna ṭi iko yi bawinuŋ kahilna kapaṭeṣ bnuura na buṭaan.

6

1 Hènk keeri, nawulèn nduk pjukan pteek ṭi uko wi *Krittu, nya du pjukan panwoon pi banliintuŋ ṭi pfiyaar. Nènkak akak ṭi pjukan pteek mènṭ, panwoon pi pwut pdo iko inkṭijun pkeṭ, pi pfiyaar Naṣibaṭi, 2 pi pjukan ṭi uko wi batitmu*, pi ppaf iñen,

☆ 5:6 Kañaam 110.4. * 6:2 Batitmu : Ulome baṭiiniyaan ṭi bañow bi bayuday na batitmu bi Yowan na bi Krittu.

pi pnaṭa ṭi pkeṭ na pi pwayëṣ pbaañṣaani. ³ Uko mēntṭ wi wi ṛkdoluṅ, ulille Naṣibaṭi.

⁴ Na manjoonan, bambiinṅ ayeenk bjeehi bi Naṣibaṭi, ayeenk uṭen unwoonuṅ du baṭi, ayeenk *Uhaaṣ wi nul, ⁵ awin jibi uṭup wi nul unuuri, awin mnhina mi pṣih pi Naṣibaṭi pankmbiinṅ, ⁶ aṣë duk bgah, ñaaṅ aanhil nin kado baka baṭëlëṣ ṛbida ṛi baka, bakak bafiyaar : bawo wo ji bakak apanṅ Abuk Naṣibaṭi ṭi krut, akowandëna ṭi kadun ki bañaaṅ.

⁷ Na manjoonan, woli mboṣ mi uṣubal ujaanṅ uṣubar wal undoli manbuk ṛdeey ṛannuuriinṅ pa biki bajaaraduṅ ṛa, Naṣibaṭi aji wul mboṣ mēntṭ bnuura. ⁸ Kë manṣale buk iyiw na umbiilu, manji manwaanṅ udooni, kakak i pbi kafëpana, manji mambi baañṣaan ṭi ptër.

⁹ An banoh naan biki nṅaluṅ maakan, woli ṛdoo ṭiini haṅ na an, ṛme bnuura kë nawo ṭi bgah bnuura banjaanṅ baṭij mbuur. ¹⁰ Naṣibaṭi awo natool, aankṭilma ulemp wi nan na uṅal wi naṅaluluṅ, adiiiman wa, wi nabiiṅ aṭënk bañaaṅ biki nul abot aṭënkaara ṭënk baka te nṭa. ¹¹ Kë ṛṣë ṛal andoli ṭi an aji mëban kaliint te ubaañṣaani, uko wi nahaṭuṅ uhilna udolana bṭi. ¹² Hënk, nawutan kaṣabër, naṭëpan ṭëp nawo ji bantamanuṅ ṭi pfiyaar te adoo yeenk uko wi Naṣibaṭi ahoṅuṅ.

Uko wi Naṣibaṭi ahoṅuṅ

¹³ Wi Naṣibaṭi akhoṅuṅ Abraham, aanka ampeluli i ahiluṅ kamehna ṭi kadunul, ukaanṅ kë amehna ṭi bkowul ¹⁴ aji : « *Dmehna aji dwulu bnuura bweek maakan, ddo pntaali pankpënnuṅ ṭi*

iwi patum. »[☆] 15 Kè Abraham aṭo amiir ayeenk uko wi Naṣibaṭi ahoṅuluṅ. 16 Na manjoonan, bañaan bajèn baji bamehna ṭi ampeluṅ baka, kè pmehna mēntṅ paji padiiman kè uko wi ñaaṅ aṭupuṅ ujoonani kaṣè ba bṭup. 17 Hēnk di Naṣibaṭi, wi aṅaluṅ pdiiman banwoonṅ i kayeenk iko yi ahoṅuṅ kè uko wi ajakuṅ aji ado wa, amehnaa. 18 Naṣibaṭi aanhil kaṭup uko unwoonṅ uunjoonani, ukaanṅ kè uko wi ahoṅuṅ amehna uunhil kaṭëlēṣ. Hēnk, nja ṅṅṭiṅ aya du Naṣibaṭi ṅwo na mntēṅ mnweek kahilna kayeenk uko wi ṅhaṭuṅ unkmbiṅ. 19 Mnhaṭ mēntṅ manwo uko unṭijanunṅ ubida wi nja, manji mando nja ṅneej kaṭēp blaañ bweek bantaanunṅ na *dko dyimanaan maakan, di Naṣibaṭi awoonṅ. 20 Yetu aneej nja da uteek, ahilna pṭēnk nja, akak naṣiḥ i baṭejan te mnṭo ji *Melkitedek.

7

Melkitedek naṣiḥ i baṭejan

1 *Melkitedek mēntṅ, abiṅ awo naṣiḥ i ubeeka wi Falem akuṭ awo naṭejan i Naṣibaṭi *Andēmunṅ Maakan. Wi Abraham awoonunṅ ugut wi afiṅnuṅ baṣiḥ baloṅ, Melkitedek aya akita añehan Naṣibaṭi awula bnuura. 2 Wal mēntṅ Abraham awula kafah kaṭēnk iñeen ṭi iko yi atehuṅ du baṣiḥ mēntṅ. Katim ki Melkitedek kawoonṅ « naṣiḥ naṭool »; akak awo naṣiḥ i Falem, uwoonṅ « naṣiḥ i mnjeeh. » 3 ṭi *Uli-bra wi Naṣibaṭi baantṣiṅniyaan aṣin, kè baantṣiṅniyaan anin, baankak aṭṣiṅniyaan bateem na unuur wi abukiṅ, na wi akeṭuṅ. Awo naṭejan te mnṭo ji Abuk Naṣibaṭi.[☆]

☆ 6:14 Ujuni 22.16-17. ☆ 7:3 Natenan ṭi Ujuni 14.18-20.

4 Natenan jibi Melkitedek awo i ñaan naweek : *Abraham atem nja adoo wula kafah kaṭenk iñeen ki iko yi atehnuṅ du ugut. 5 Kë *Bgah bi Moyit baṣë jakun kë biinṅ babuk *Lewi bawoon baṭeṅan, bañaan bawo kawul baka kafah kaṭenk iñeen ki uko wi bakaan, te bakaan mēṅan, bawo bayiṅ baka, bawo bukal bti biki pntaali pi Abraham. 6 Kë ul Melkitedek, anwoon aando wo wo i pntaali pi Lewi, aṣë yeenkna ṭi Abraham kafah kaṭenk iñeen ki iko yi atehnuṅ du ugut, añehan Naṣibaṭi awul bnuura Abraham anwoon ñaan i Naṣibaṭi ahonṅ. 7 Kë ñaan anjaan añehan Naṣibaṭi awul bnuura, aṣaan apel i bawulun bnuura, bañaan bti bame uko mēṅ. 8 Babuk Lewi banjaan bayeenk kafah kaṭenk iñeen bawo bañaan bajen bankketṅ kë *Ulibra wi Naṣibaṭi uṣë piit aji Melkitedek awohaara wo najeb. 9 Kë ṅhinan kaji : wi babuk Lewi bajaan bayeenk kafah kaṭenk iñeen, Lewi alukaara luk kafah mēṅ wi Abraham alukun Melkitedek. 10 Na manjoonan Lewi aando bi buka, aṣë wo ha da ṭi Abraham atem wal wi Melkitedek ayaan akita.

11 Ṭi bgah bi Naṣibaṭi awulun biki *Itrayel, biki pntaali pi *Lewi biki bawoon kajej bawo baṭeṅan biki Naṣibaṭi ; bawo baṭeṅan ji *Aaron. Kë pwo baṭeṅan pi baka paṣë bi wo paankëṣi ; woli pakëṣ lah, hum di di bakaan anuma naṭeṅan alon kak ji *Melkitedek? 12 Kë wi pjoṣ naṭeṅan pi nṭa papaṭun na pi ṭfa, bgah kak baṭëlëṣa. 13 Naṭeṅan nahalu i bakṭiiniyaanun ṭi awoon Ajugun. Ul awo i pntaali pmpaṭi, kë ṭi pntaali mēṅ, nin alon aambaan kawoha naṭeṅan i Naṣibaṭi. 14 Bañaan bti bame kë

Ajugun apëna ti pntaali pi *Yuda, kë *Moyit ašë wo aanṭiiniyaan pntaali mēnt wi akṭiiniyaanuj uko wi baṭejan.

¹⁵ Kë uko ušë ujint hēnkun bnuura : naṭejan alon abii, ašë wo ji *Melkitedek. ¹⁶ Aanyeenkna ti bateem pwo naṭejan jibi upiitaniin ti *Bgah bi Moyit, ayeenkna pa ti mnhina mi nul mi awatnun pkeṭ. ¹⁷ Na manjoonan, upiitana ti *Ulibra wi Našibaṭi aji :

« *Iwo naṭejan te mnṭo ji Melkitedek*✧. »

¹⁸ Kë bgah bteek bašë bi kak abiišna akuṭ awaan udooni ti uko wi iṭejan, ukaan kë Našibaṭi apēnan ba. ¹⁹ Na manjoonan, *Bgah bi Moyit baando nin ṅaan kë ajint ti kēš ki Našibaṭi. Kë Našibaṭi ašë wul nja mnhaṭ mannuurnaaniin, ti mun mēnt mi mi nṭkṭēpnun kaṅoga.

²⁰ Našibaṭi amehnaa wi adatun Yetu Ajugun aji awo naṭejan. Aamehnaa wi bandukiin bakakun baṭejan. ²¹ Aa, Našibaṭi amehnaa wi adolon kë Yetu awo naṭejan aji :

« *Nji Ajugan, dmehnaa,*
mēnkkak ti uṭup wi naan :

“*Iwi, iwo naṭejan te mnṭo.*” »✧

²² Uko mēnt ukaan kë Yetu awo ankndolon nja ṅwo ti bhojar bannuurnaaniin.

²³ Uka uko ulon kak : baṭejan bandukiin babi tum ṭiki pkeṭ paneenan baka bawo baṭejan te mnṭo.

²⁴ Kë Yetu ašë wo na ubida wi mnṭo ukaan kë awo naṭejan te mnṭo. ²⁵ Uko waṅ ukaan kë ahilan kabu-uran te mnṭo banjaan baṭēpna ti a kaṅog Našibaṭi. Awo najeb te mnṭo awo ti pñehandēr baka Našibaṭi.

✧ 7:17 Kaṅaam 110.4. ✧ 7:21 Kaṅaam 110.4.

²⁶ Yetu awoonj keeri *naših i baṭeṇan i ṅnumiinj. Ayimani, aanjuban nin, ajinṭ ṭi kēš ki Našibaṭi, apēn ṭi bado buṭaan adeeṇana du baṭi duuṭ. ²⁷ Aannuma pdo kado iṭeṇan na ṅnuur ji baših biki baṭeṇan bandukiinj banjaan bado ya kapēnanaan ipekadu yi baka na yi bañaan bti. Awul uleeful kē uwo bṭeṇan bankēšun. ²⁸ *Bgah bi Moyit babi do bañaan bajēn banjaan babiišna kē bawo baših biki baṭeṇan. Kē kamehna ki Našibaṭi kambiiṅ ṭi kafet ki bgah kašē do Abukul andolunj iko bti yi aṭu'ulunj pdo kē awo naših i baṭeṇan te mnṭo.

8

Bhoṅar bhalu

¹ Na manjoonan, uko unkaanunj udooni ṭi uko wi ṅkṭupunj uwoonj: ṅka *naših i baṭeṇan anyaan aṭo du baṭi du kañen kadeenu ki pṭij pi pših pi Našibaṭi. ² Aji ṭeṇan du dko dyimanaan, dawoonj *kaloona ki bayiti na manjoonan, ki iñen yi ñaan najēn iwoonj iintari, Našibaṭi Ajugun atarunj ka.

³ *Naših i baṭeṇan andoli baṭoorana ṭooran ado kado uṭen na iṭeṇan ; ukaanj kē *Krittu kak awo kaka uko ulonj wi akṭenunj. ⁴ Woli awo lah ṭi mboš, aando wo wo naṭeṇan : balonj bawo da bankṭeṇanunj jibi *Bgah bi Moyit bajakunj. ⁵ Kē iṭeṇan yi baṭeṇan mēnt bajaan bado iṣē ṭu kanaam na inkdolaniinj du baṭi, iwo wo ji ulimēnt wi ya. Na manjoonan, wi Moyit abiiṅ awo i pboman *kaloona ki bayiti, Našibaṭi aji na a : « *Tenan, ido ka bti kanaam na uko wi ndiimaniinj du pnkunj pi Finayi.* »⁶ *Krittu ul, Našibaṭi aṭu'a ulemp undēmunj apel

✧ 8:5 Ppēn 25.40.

wi başih biki baṭeṇan bandukiin, Naşibaṭi aṭeṇna ṭi a ado bhoṇar bannuurnaaniin, wi ahonun iko innuurnaaniin.

⁷ Woli bhoṇar bteek* baanka lah dko di babiişni, Naşibaṭi aanknuma pdo btëbantën. ⁸ Kë Naşibaṭi aşë ṇoman na pntaali pi nul aji :

« *Nji Ajugan dji :*

*ṇnuur ṇloṇ ṇabi ṇi nji kalun kado bhoṇar bhalu,
bhoṇar bhalu na bañaan biki Iṭrayel na biki Yuda.*

⁹ *Bhoṇar mënṭ baankwo ji bi ndolun na bateem baka
unuur wi mpënanun baka du uṭaak wi Ejiptu.*

*Baambi ṭijan bhoṇar bi naan,
ukaan kë nji kak nwutan baka.*

¹⁰ *Nji Ajugan dkak aṭiini aji :*

woli ṇnuur mënṭ ṇaṭëpi

*bhoṇar bi nji kalun kado na pntaali pi *Iṭrayel bii
bi :*

dlun kapiit bgah bi naan ṭi uşal wi baka

dlun kapiit ba ṭi ṇhaaş ṇi baka,

dlun kawo Naşibaṭi i baka,

kë baklun kawo pntaali pi naan.

¹¹ *Wal mënṭ, nin aloṇ aankak anaṭa kaji ajukan*

akinṭul këme ayiṭul

kaji na a : “Meen Ajugun!”

Bañaan bti balun kame'ën,

*du anwoonun nampoṭi te du anwoonun
naweek.*

¹² *Dlun kamiir baka pjuban pi baka,*

mënkak aleş nin ipekadu yi badolun. »☆

* **8:7** Bhoṇar bteek : Baṭiiniyaan ṭi bhoṇar bteek, bi badolun du pnkun pi Finayi. Natenan ṭi Pṭi 24.3-8. ☆ **8:12** Yeremiya 31.31-34.

13 Wi Naşibaţi aţiiniyaanun bhoŋar bhalu, ado bjon kē bakak awaanj udooni. Kē uko unjonun akak aţaf, uji uban ŧi pba.

9

Idolade yi bhoŋar bteek

1 Bhoŋar bteek babi ka idolade ŧi pdo Naşibaţi bteŋan abot awo na dko dyimanaan ŧi mboş. 2 Hēnk, batan kaloona kalon kanwoon na ŋmbaŋ ŋtēb. ŧi umbaŋ uteek wi kaloona mēntŋ wi bajaŋ badu *dko dyimanaan, uka da ŋkaniya na umeeşa wi bapafun ipoom yi baţenuŋ Naşibaţi. 3 Kē du kafetŋ ki blaañ uka da umbaŋ utēbantēn wi bajaŋ badu *dko dyimanaan maakan. 4 Wuŋ mēntŋan uwo na *bliit bi mngur bi uwuuru, banjaŋ batērna mnkulan, na umaala unwoon bti wi uwuuru wi baţuun pţukar pi uwuuru panhaknuŋ pde pi *Yawe Nawat Kabuka awulun babak *Itrayel du *pndiiş, pde mēntŋ baji badu pa *Mana☆. Pmul pi *Aaron pandukiin aţeeñ hēnkun pawo da kak, na klaak kanfejuŋ apiitna *Bgah bi Moyit. 5 Kē ŧi umaala mēntŋ duuţ başē ŧu iko infejuŋ innaamun na ŋwanjuţ ŋi bajaŋ bado kerubim ŋanjaŋ ŋadiiman kē Naşibaţi awo da. Ibaaklu yi ŋa iji ido blifi ŧi dko di bajaŋ batulna pñaak ppēnanaan ipekadu. Mēntŋ wal wi pţiiniyaan iko mēntŋ bti ka-jinţan bnuura wii wi.

6 Wi iko mēntŋ bti ibomaniin hēnk, baţeŋan baji baneej unuur undoli du umbaŋ uteek wi kaloona kado ulemp wi baka. 7 Kē *naşih i baţeŋan ŧaŋ ajaŋ aneej ŧi utēbantēn ; aji neej da uyaaş uloolan

☆ 9:4 Natanan ŧi Ppēn 16.13-15,31.

ṭań ṭi uşubal. Aji ṭij da pńaak pi ņko ņi bafińaruń Naşibaṭi aṭen pa ppēnanaan ipekadu yi nul na yi bańaań bṭi. ⁸ *Uhaaş wi Naşibaṭi udiiman bnuura ṭuń uko mēńṭ kē bgah bneejni du *dko dyimanaan maakan baanji bahaabşa, woli dko dyimanaan danwoon ṭi mboş dawohaara wo da. ⁹ Uko mēńṭ bṭi uwo uhoń wi wal wi ņwoon wi nṭa. Uwoon kē uṭen na iṭen an indolaniin iinhil kado uhaaş wi ņaan andoluń ya ujint ṭi kēş ki Naşibaṭi. ¹⁰ Iwo idolade ṭań ṭi uko wi pde, pdaan, na bańow, yi Naşibaṭi aṭuun bańaan pdo te wal wi akdoluń iko bṭi ikak ihalu.

Uko wi Krittu adoluń kabuuranaan nja

¹¹ Kē *Krittu aşē pēn awinana ji *naşih i baṭen an andoluń iko inuura yi Naşibaṭi abomanuń nja kē iwinanaa ; aneej du kaloona kanwoonuń kaweeek, kanwoonuń kayimanaan. Kaloona mēńṭ kaambo-manaan ińen yi bańaań bajēn, kaanwo ki umundu umpaşaniin wi. ¹² Abi neej neej byaaş bloolan du *dko dyimanaan, aantul da pńaak pi ņpi ņkaş na pi ņgit ņkaş: pńaak pi nul pi pi atuluń abuuranaan nja te mńṭo. ¹³ Na manjoonan, woli pńaak pi ņpi ņkaş na pi ņgit ņkaş na ufob umpēnuń ṭi ņgit ņantēruń yi bajaan bajeesh ṭi bańaań banṭopuń iji ijinṭan ņleef ņi baka, ¹⁴ hum di di pńaak pi Krittu pawoon paankjinṭan ņhaaş ņi nja kapēnan iko iwaan udooni injaan iṭij pkeṭ ņhilna ņdo kalempar Naşibaṭi anwoon najeb? Ul Krittu awo i mńṭo ukaan kē bṭen an bi adoluń wi awuluń uleeful Naşibaṭi kē balila.

Bhońar bhalu

15 Uko unkaan̄ kē Naşibaṭi aṭēpna ṭi *Krittū ankeṭuṅ alukna pjuban pi bañaan̄ badoluṅ, wi bawoon̄ ṭi bhoṅar bteek, uwo kē bañaan̄ biki Naşibaṭi adatuṅ bahil kaduka te mṅto na iko inuura yi ahoṅuṅ baka. Hēnk ado bhoṅar bhalu. 16 Woli baṭiiniyaan̄ pduka na iko, uji wo kameeṭana kē ṅnaan̄ akeṭi. 17 Phiij paji pataan̄ wal wi pkeṭ pawoon̄, ṅnaan̄ aanhil kahiiṅ ṅnaan̄ anwoon̄ najeb. 18 Hēnk, bhoṅar bteek bajunna pñaak. 19 Wi *Moyit̄ aṭupuṅ ṭi kadun ki bañaan̄ bti iko bti yi bgah baṭuun̄ baka pdo, wi wi ajejuṅ pñaak pi ṅgit ṅkaş na pi ṅpi ṅkaş na meel na pṭal pjeenkā na kanah ki bko bi bajaan̄ bado *hiṭop ki atoopuṅ ṭuṅ pñaak na meel alēt̄ ṭi ulibra wi bgah na ṭi bañaan̄ bti, 20 aşē ji : « *Pi pawoon̄ pñaak pankṭeṅjanaanuṅ bhoṅar bi Naşibaṭi adoluṅ na an aji namēban ba.* »✧ 21 Hēnk kak di di alēt̄uṅ pñaak ṭi kaloona na ṭi iko bti yi bajaan̄ baṭeṅjanaan̄ Naşibaṭi. 22 Ṭi bgah, pñaak pajaan̄ pajinṭan̄ iko bti ; woli paantuli, ipekadu iinji ipēn. 23 Woli bawo i kajinṭan̄ iko innaamuṅ yi baṭi, inwoon̄ du baṭi iwo i keeri kajinṭan̄ na iṭeṅan̄ innuurnaaniṅ.

24 Na manjoonan̄, mēnt̄ ṭi *dko dyimanaan̄ dambomanuṅ na iñen yi bañaan̄ bajēn, danṭuun̄ kanaam di manjoonan̄, di di *Krittū aneejuṅ. Aneej neej du baṭi kahilna kanaṭ ṭi kadun ki Naşibaṭi kayeṅan̄ nja. 25 Aanneej neej pdo kawul uleef uşubal undoli jibi *naşih̄ i baṭeṅan̄ ajaan̄ aneej du dko dyimanaan̄ kaşē wul pñaak panwoon̄ paanwo pi nul. 26 Woli ado lah han̄, ahaj ṅyaaş ṅṭum du upaşa umundu te hēnkuṅ. Na manjoonan̄, ṭi ṅnuur ṅbaañşaani ṅi ṅwoon̄ ṅi apēn

✧ 9:20 Ppēn 24.8.

kawinana uyaaş uloolan kabaana na pekadu wi awulun uleeful kë uwo btejan. ²⁷ Bañaan bajen baji baktej uyaaş uloolan, Naşibaţi kawayeş baka. ²⁸ Kë hênk kak di di Krittu awulun uleeful byaaş bloolan, Naşibaţi apênanaan ipekadu yi bañaan batum. Alun kapên kawinana uyaaş utëbantën, aankbi bi ppënan ipekadu yi bañaan, abi bi pbuuran te mnço bankyoonkun ubi wi nul.

10

Krittu aba na itejan ijon

¹*Bgah bi Moyit baanyuuj iko bti na manjoonan, bawo wo tañ ulimënt wi iko inuura inklun kawulana faan. Bgah mënt baji bahepar bado kadoha do uşubal undoli itejan innaamuñ. Uko mënt udi-iman kë baanhil kajinčan piş banknogun Naşibaţi. ² Woli banjaan bado Naşibaţi itejan bakak lah ajinç mndani, baankak aşal kë bawo na pekadu, bañaan pdo kado itejan. ³ Babaa tęp tęp aji bado uşubal undoli itejan, kë uko mënt uji uleşan baka ipekadu. ⁴ Na manjoonan pñaak pi ngit nkaş na pi npi nkaş paanhil nin kapënan ipekadu. ⁵ Ukaan kë wal wi abiinç awo i pbi ti umundu, *Krittu aji na Naşibaţi :

« *Iinjal bafınaru nko*

kë iinjal baçenu iko ilon

aşë wulën uleef wi ñaanç najën ;

⁶ *nko nantëradiinç iinji klilandër na,*

itejan ppënanan ipekadu, iinji klilandër ya

⁷ *Wal mënt dji : “Iwi Naşibaţi, nji wi : dbi pdo uko wi inçalunç,*

*jibi upiitaniin ùi uko wi naan ùi *Ulibra wi nu.* »✧

⁸ Hènk, *Krittü adunna aji ùi : *ñko ñantèradiin iinji klilandèr ña, iñen ppènanan ipekadu iinji klilandèr ya, kè bgah başè ji kè bañaan bawo i pdo iñen mènù.* ⁹ Akak aji : *Nji wi : dbi pdo uko wi iñalun.* Hènk aba na iñen ijon añij bi nul. ¹⁰ Ado keeri uko wi Naşibañi analun, awul uleeful byaaş bloolan, kè hènù di ñjintun ùi kèş ki Naşibañi te mñù.

¹¹ Nañen andoli aji naña na ñnuur kalempar Naşibañi, aji do ñyaaş ñtum iñen, kè yun mènñan işè wo iinji ipènan nin pekadu di bañaan. ¹² Kè *Krittü aşè do bñen bloolan banwoon bi mñù, wi wi añaan aya año ùi kañen kadeenu ki Naşibañi. ¹³ Hènkuñ año ayoonk Naşibañi *añu başooradul ùi ihoñul uñeeh.*✧ ¹⁴ Ùi bñen bloolan ado kè bañaan biki añjun Naşibañi kè bawo bajinù ùi kèş ki Naşibañi te mñù. ¹⁵ Uko mènù wi wi *Uhaaş wi Naşibañi uyuujun nja kè ujoonani wi ujakun aji :

¹⁶ « *Nji Ajugan dñini aji :*

woli ñnuur mènù ñañèpi

*bhoñar bi ñji kalun kado na pntaali pi *Itrayel bii bi :*

dluñ kapiit bgah bi naan ùi ñhaaş ñi baka,

dluñ kapiit ba ùi uşal wi baka,

¹⁷ *dluñ kamiir baka ipekadu yi baka,*

mènkak aleş nin pñuban pi bajubanun. »✧

¹⁸ Wi Naşibañi amiirun keeri ipekadu, ñaan aankak anuma pdo iñen kapènanan ipekadu.

Nawulèn ññog Naşibañi

✧ **10:7** Kañaam 40.7-9.
Yeremiya 31.33-34.

✧ **10:13** Kañaam 110.1.

✧ **10:17**

19 An bayit naan, hênkuŋ keeri nme bnuura kē pñaak pi Yetu pantuliŋ pado kē n̄hil kaneej du *dko dyimanaan maakan, 20 ahaabēs nja bgah bnuura banjaan bawul ubida, banṭepuŋ blaañ bweek banwoon ṭi kadun ki dko dyimanaan maakan, banwoon uleef wi nul. 21 N̄kak aka *naṣih i baṭejan naweek i Naṣibaṭi aṭuuŋ ṭi kadun ki katoh ki nul. 22 Nawulēn keeri n̄nog Naṣibaṭi na uhaaṣ ujint, na pfiyaar panjoonanun, na uhaaṣ, wi Yetu ajinṭanun na pñaakul, na uleef wi bañowuŋ na meel mnjint apēnan iko iṭop bti. 23 Nawulēn n̄mēban n̄liint ṭi uko wi n̄haṭuŋ akuṭ aṭup. Na manjoonan, nme kē Naṣibaṭi aji do uko wi ahoŋuŋ. 24 Andoli ṭi nja adoon kaṭaaf atēntul, n̄hilna n̄tēntēndēr ṭi b̄jalad na pdo iko inuura. 25 Bañaan balon baṭaal pwo baankmaar byit bi banfiyaaruŋ *Krittu, kē uko mēnt uṣē wo uunuura ; n̄baa wo kaṭep ṭep katēntēndēr, wi nadoon ame kē unuur wi ubi wi Krittu uñogi.

26 Na manjoonan, wi n̄meen uko unwoon manjoonan, woli ulil nja kē n̄dinan aji n̄duka ṭi p̄juban, uunkak aka b̄tejan banhiluŋ ppēnan ipekadu. 27 Wal mēnt, n̄duka duka ayoonk na palēnk pwayēs pi Naṣibaṭi na bdoo b̄jeenkalk bankluŋ katēr bampokuŋ pṭaṣa. 28 Woli ñaan apok pṭaṣ *Bgah bi Moyit, kē bañaan batēb kēme bawajanṭ baṭup aji ajubani, baankñagi'a, baji bafiña☆. 29 Naṣalan keeri uko unkdoluŋ anṣooruŋ Abuk Naṣibaṭi, anṭuuŋ pñaak pi bhojar pi aṭēpnun awo najint uko undaayanaan abot akar *Uhaaṣ wi Naṣibaṭi unwoon ukumpēs wi bnuura. Nahinan kanuŋ jibi kakob

☆ 10:28 Pleṣan 19.15.

ki uŋ mënṭan kakyibani. ³⁰ Na manjoonan nme anṭiiniin aji : « *Nji dluŋ kalukanan, nji dluŋ katum.* » Akak aji : « *Nji Ajugan dluŋ kawayeş pntaali pi naan.* »[☆] ³¹ Naşibaṭi anwoon najeb amob le ñaan, uŋ mënṭan aji wuṭan maakan.

³² Naleşan uko undolanaŋ du ujuni wi nayeenuŋ bjeehi bi Naşibaṭi. Tuŋ nwal mënṭ nawin mnhaj mnweek aşë mēban aliint. ³³ Babi karan nwal nloŋ ahajanan kē nawo bten bi bañaan, kē nwal nloŋ naṭok na banhajuŋ haŋ. ³⁴ Nabi ñaga biki bawatuŋ ukalabuş abot alilan ṭi uko wi batehuŋ bka bi nan, wi nameen kē naka bka bannuur-naaniin banwoon baankba nin. ³⁵ Nawutan keeri kaṭañan phaṭ ṭiki mnhaṭ mënṭ mankaan kē nakeenuŋ katum kawee. ³⁶ Nawo kataman kahilna kado kado uko wi Naşibaṭi aŋaluŋ, hēnk nayeenuŋ uko wi ahoŋuŋ. ³⁷ Na manjoonan upiitana ṭi *Uli-bra wi Naşibaṭi aji :

« *Uduka nwal nntiinku, nntiinku ntiinku, anwoon i pbi aşë bi, aankjon.* »[☆]

³⁸ « *Nji Naşibaṭi, dluŋ kawul ubida anwoon natool ṭi kēş ki naan ṭiki afyaari.*

Kē woli aloŋ adekēn kafet, mēnklilandēra. »[☆]

³⁹ Kē nja, nēnwō ṭi bankdekuluŋ kafet, kaneem ; nwo ṭi banfiyaaruŋ awo ṭi bgah bi mbuur.

11

Pfiyaar pi bañaan biki ṭfa

¹ Woli nfiyaar Naşibaṭi, nji nme na manjoonan kē nluŋ kayeenk uko wi nḥaṭuŋ, nme bnuura kē iko

☆ **10:30** Pleşan 32.35-36. ☆ **10:37** İtaŋi 26.20. ☆ **10:38** Habakuk 2.3-4.

yi nwoon n̄enwini, iwoo abot ajoonan. ² Pfiyaar pakaan̄ k̄e bateem nja babi winana bnuura ʔi k̄eş ki Naşibaʔi. ³ K̄e pfiyaar pi nja pakaan̄ k̄e nyikr̄en k̄e Uʔup wi Naşibaʔi upaşuŋ umundu, h̄enk di di iko yi njaan̄ n̄win ip̄ennuŋ ʔi iko inwoon̄ iinwinanaa.

⁴ ʔi pfiyaar pi nul, *Abel awul Naşibaʔi b̄tenjan bannuuriin̄ apel bi *Kayin. Pfiyaar m̄enʔ pakaan̄ k̄e awo natool ʔi k̄eş ki Naşibaʔi, Naşibaʔi ʔi uleeful adinan ayeenk uʔen wi nul ; k̄e pul pakaan̄ k̄e bakt̄iiniyaan uko wi nul wi adoon̄ aket̄✧.

⁵ Pfiyaar pakaan̄ k̄e *Henok aya du Naşibaʔi b̄e aant̄epna ʔi pket̄ ; nin aloŋ aankak awina win, Naşibaʔi adeen̄uluŋ aŋooʔ du a. Upiitana ʔi *Ulibra wi Naşibaʔi aji Henok ado bi lilaara lil ji abi ado kadeeja. ⁶ K̄e nin aloŋ aş̄e wo aanhil kalil Naşibaʔi b̄e aanfiyaara. Na manjoonan, n̄aan ank̄noguŋ Naşibaʔi aji wo kafiyaar k̄e awoo abot aji tuum banjaan̄ bala'a.✧

⁷ Pfiyaar pakaan̄ k̄e *Nowe atiink uko wi Naşibaʔi aʔupuluŋ unwoon̄ uundo bi winana. Am̄eban bnuura uko wi Naşibaʔi ajakuŋ, aboman upuur abuuranaan biki katohul b̄ti. Pfiyaar m̄enʔ pakaan̄ k̄e adiiman k̄e umundu uduknaanaa, aʔepna ʔi pa, awo natool ʔi k̄eş ki Naşibaʔi✧.

⁸ Pfiyaar pakaan̄ k̄e Abraham ado uko wi Naşibaʔi ajakuluŋ wi adu'uluŋ ayila, k̄e aya du uʔaak wi Naşibaʔi ahoŋuluŋ b̄e aamme dko di akyaan̄. ⁹ ʔi pfiyaar m̄enʔ aya awo ji nayaanʔ du uʔaak wi Naşibaʔi ahoŋuluŋ, af̄eʔ ʔi iloona. Itaak na Yakob bado haŋ kak, wi Naşibaʔi ahoŋuŋ baka

✧ 11:4 Natenan ʔi Ujuni 4.3-10. ✧ 11:6 Natenan ʔi Ujuni 5.24.

✧ 11:7 Natenan ʔi Ujuni 6.13-22.

utaak mēnt̄ ji a. ¹⁰ Abraham abi wo wo ʔi pyoonk kafēʔ ʔi ubeeka wi Naʃibaʔi aʃaluŋ abot aniw, wi ŋniw ŋankēmuŋ.✧

¹¹ Pfiyaar pakaan̄ kē Abraham ahil abuk wi adooŋ aʃaf maakan kē *Taara aharul akak aʃaʃan kañowa, afiyaar na manjoonan kē Naʃibaʔi ado uko wi ahoŋuŋ✧. ¹² Uko mēnt̄ ukaan̄ kē pntaali pweek papēnna ʔi ŋiint̄ aloolan, andooŋ abi ʃaf ʃaf aduka duka ayoonk pkeʔ. Pntaali mēnt̄ *patum ji ŋjah ŋi baʔi na pyiw panwoon̄ ʔi kabaŋ ki bdēk*✧ pi nin ŋaan̄ alon̄ awoon̄ aanhil pfēn.

¹³ Bañaan̄ bakan̄ mēnt̄ bti bafiyaar adoo keʔ bē baanyeenk iko yi Naʃibaʔi ahoŋuŋ, aʃē winaara ya du kalowan akuʔ alilandēr ya. Badinan ʔi kadun ki bañaan̄ aji bawo wo bayaant̄ ʔi mboʃ mi, baanwo biki umundu wi. ¹⁴ Na manjoonan, bankn̄ʔiin̄ haŋ badiiman bnuura kē bawo wo ʔi pla utaak. ¹⁵ Woli banuh nuh lah wi bawoonuŋ, bahinan kakak da. ¹⁶ Kē baʃē bi ŋal utaak unnuurnaaniin̄, uwoon̄ utaak wi baʔi. Uko mēnt̄ ukaan̄ kē Naʃibaʔi aankowa pdo kadu'ana Naʃibaʔi i baka, aboman baka ubeeka.

¹⁷ Pfiyaar pakaan̄ kē *Abraham abomandēr pjej *Itaak abukul kafin̄ar Naʃibaʔi, wi Naʃibaʔi aŋaluŋ pten me afiyaara. Abukul aloolan ʃaŋ i akaan̄ i i ajejuŋ kaʃeŋan te Naʃibaʔi ado bi hoŋaara hoŋ, ¹⁸ ajaka aji : « *ʔi Itaak i i pntaali pi nji nhoŋiin̄ pakpēnnuŋ.* »✧ ¹⁹ Abraham afiyaar kē Naʃibaʔi aka mn̄hina mi pnaʃan bañaan̄ ʔi pkeʔ ; uko mēnt̄ ukaan̄

✧ **11:10** Natanan ʔi Ujuni 12.1-5; 23.4; 35.12,27. ✧ **11:11** Natanan ʔi Ujuni 18.11-14; 21.2. ✧ **11:12** Ujuni 22.17. ✧ **11:18** Ujuni 21.12.

kë Naşibaţi akakana abukul, kë uko mënt uwo wo ji Naşibaţi anaţan Itaak  i pkeţ. 

20  i pfiyaar, *Itaak a nehan Naşibaţi awul *Yakob na *E awu bnuura  i uko unwoon i kalu  kabi. 

21  i pfiyaar, *Yakob wi a noganu  pkeţ, a nehan Naşibaţi awul bnuura andoli  i babuk *Yotef a   m ban  i pjuu i pi nul a up ad man Naşibaţi .

22  i pfiyaar, *Yotef wi a noganu  pkeţ a iiniyaan wal wi babuk Itrayel baklu  kap n  i *Ejiptu, a up babukul hum di baklu  kado na imoh yi nul .

23  i pfiyaar bajug *Moyit bamena kli kwajant  i abuki . Bawin k  napo  anuura a   pok pdo uko wi na ih ajaku  b  baanl nki.

24 Pfiyaar pakaan k  *Moyit abi pok pdu'ana abuk  naa  abuk Farawuna na ih wi abi n akak na a a. 25 Ahokan phaj na ba na  biki Naşibaţi k  di pwo  i iko ilil yi pekadu inwoon iinji ijon.  26 Afiyaar k  pwut bakowand na ji *Krittu paka udooni apel pyok bti panwoon  i *Ejiptu, aten alowan a al katuum kanklu  kayeenkana. 27 Pfiyaar pakaan k  ap n du Ejiptu, awo aan o aten udeeb wi na ih, am ban aliint ji  na  anwinu  Naşibaţi anwoon aanhil kawinana. 28 Pfiyaar pakaan k  ado *Ufettu wi Mbuur al t p naak  i il man yi itoh uwanju  wi pke  uwutna kafin bapo  bajeen biki ba na  biki *Itrayel .

29 Pfiyaar pakaan k  babuk *Itrayel bamuur *bd k bjeenkall awo wo ji bawo  i dko dkay ; k 

  11:19 Natenan  i Ujuni 22.1-10.   11:20 Natenan  i Ujuni 27.27-29.   11:21 Natenan  i Ujuni 27.39-40.   11:22 Natenan  i Ujuni 50.24-25; Pp n 13.19.   11:25 Natenan  i Pp n 2.11-15.   11:28 Natenan  i Pp n 12.1-23.

wi bañaan biki *Ejiptu bakdoon na pmuur ba, bayooraa✧.

³⁰ Pfiyaar pakaan kë nniw ni Yeriko najot wi babuk *Itrayel bafooyun na nnuur paaj na ulon.

³¹ Pfiyaar pakaan kë *Rahab naŋuunk ayeenk bnuura babuk Itrayel bambiin amena abi pten ubeeka. Hënk, aankeŋ na bandekuŋ Naŋibaŋi kafet✧.

³² We wi nkaan aŋup? Mënkka bwal btiiniyaan bi Gedeyon na Barak na Tamton na Yefte na *Dayiŋ na *Famiyel na baŋupar Naŋibaŋi bandukiin.

³³ Pfiyaar pi bukuŋ mënŋan pakaan kë bawat nŋaak, aŋih bañaan bnuura, abot ayeenk uko wi Naŋibaŋi ahonun baka. Pfiyaar pakaan kë badët mntum mi nŋlihu, ³⁴ awo ŋi bdoo aŋë wo baanyiki, abuur pkeŋ pi kej. Babi maak aŋë kak ajeb ; babi tam ugut adookar na bangoli biki nŋaak nŋaanŋ. ³⁵ ŋi pfiyaar, baat balon bawin kë banaŋan biki bakeŋandënuŋ akakan baka.

Balon bahajan baka te kë badoo keŋ kë bapok babuuran baka kahilna kanaŋa ŋi pkeŋ, kaka ubida unnuurnaaniin. ³⁶ Balon kak baben baka akob baka na itintël, balon kë batan baka awat ukal-abuŋ. ³⁷ Balon batap baka mnlaak afin, balon kë bamob baka afal ŋi ptoof, balon kë bafin baka na kej. Balon baji bañaay na dko kawohara injan yi nŋkaneel, këme yi npi, awo bajuuk, kë baknooran baka ahajan baka. ³⁸ Bañaan mënŋ babi nuura nŋhaaŋ maakan adoo wo baanhil pfët ŋi umundu wi. Babi nŋaay na *pndiiŋ na inkun, awo ŋi injiir na ihër.

✧ **11:29** Natenan ŋi Ppën 14.21-31. ✧ **11:31** Natenan ŋi Yotuwa 2.1-23.

³⁹ Pfiyaar pakaanĵ kĕ bukal bti bawinana bnuura ƚi kĕŝ ki Naŝibaƚi te baando bi yeenk uko wi abiinĵ ahonĵ. ⁴⁰ Na manjoonan, Naŝibaƚi abi ƚu ƚu ƚi uŝal pboman nja uko unnuurnaaniinĵ bawutna kawo bajinĵ ƚi kĕŝ ki Naŝibaƚi kaduk nja.

12

Nawulĕn nĵaban kĕŝ ƚi Yetu

¹ Bañaanĵ banfiyaaruĵ biki mbaanĵ aƚiiniyaan ƚiiniyaan bawo ji pntuk pweek panfooyuĵ nja aten. Nawulĕn nĵalan keeri iko inkdiĵanuĵ nja, na pekadu danjaanĵ datam pĵab ƚi nja, nĵaman nĵdo kaƚi pƚi pi baƚuunĵ nja. ² Nawulĕn nĵu kĕŝ ƚi Yetu anhaabĕŝuĵ nja bgah nĵilna nĵfiyaar, ul ajaanĵ ado nĵiinta liintĵ ƚi pfiyaar te mnĵo. Amiir adoo keƚ ƚi kruƚ, bĕ aanĵo aten mnkow manwoonĵ ƚi pkeƚ ptĕntĵ puĵ mĕntĵ ƚiki abi win mnlilan manwoonĵ i pbi, aŝĕ ya hĕnkuĵ aƚo du kañen kadeenu ki Naŝibaƚi.

³ Naŝalana keeri, jibi amiiruĵ wi bado buƚaan bakhajanuluĵ, nawutna kanoor, nĵhaaŝan nĵawo nĵaankwutan. ⁴ ƚi ugut wi nakgutunĵ na pekadu, naando bi gutan te pkeƚ. ⁵ Naƚilma jibi Naŝibaƚi atĕnĵtĕnanaĵ ji babukul i? Upiitana ƚi *Ulibra wi nul aji :

« *Abuk naan, wutan kabeeh kakob ki Ajugun,
wutan kawutan woli anĵoman na iwi.*

⁶ *Ajugun aji kakan ƚi bgah ñaaĵ i nĵaluĵ,
kakob ñaaĵ i ajejuĵ ji abukul.* ✧ »

⁷ Namiiran mnĵhaj mi najaanĵ nahaj woli Naŝibaƚi akakanan ƚi bgah ; aji do haĵ na babukul. Napoƚ ahonĵ i i aŝin awoonĵ aanji kakan ƚi bgah?

✧ 12:6 Uhoñ 3.11-12.

8 Woli Naşibaŋi aankakanan ŋi bgah ji babukul bti, naanwo keeri babukul na manjoonan, nawo bapoŋ bampaŋi. 9 Naleşan başin nja biki mboş: baji babi kakan nja ŋi bgah kē nşē tiinkaara tiink baka. Hēnk di ŋwoonŋ katiink maakan Aşin nja i baŋi kayeenkna ubida. 10 Başin nja babi ji bakakan nja ŋi bgah ŋwal ŋlonŋ jibi başaluŋ, kē Naşibaŋi aşē ji kakan nja ŋi bgah ŋhilna ŋwo bnuura ŋbot ŋyiman ji a. 11 Woli bakakan ŋnaaŋ ŋi bgah, aji jooŋan wal mēntŋ aanji lilan ; aşale ŋo aban ŋuŋ, kakob mēntŋ kaji kado awo natool ŋi kēş ki Naşibaŋi uhaaş uşē ujoobēt na a.

Plipara

12 Nadeeŋan keeri iñen imbeewuŋ, naliintan ihoŋ inknaayuŋ! 13 Napoşan ŋi ilēl itool, ihoŋ inkjiinkuŋ iwutna kajiink kak maakan, iŋēp ŋēp ijeb.

14 Natamaan nawo bnuura na bañaaŋ bti nakuŋ nado kado uko unwoonŋ ujintŋ ŋi kēş ki Naşibaŋi ; woli naanwo bajintŋ ŋi kēş ki Naşibaŋi naankwin Ajugun. 15 Naŋaafaraan alonŋ ŋi an adek kafetŋ bnuura bi Naşibaŋi ; naŋaafaraan alonŋ awo ji bko bwuŋaan banjaanŋ badēm kaşē kabuk mnko mntum manwuŋuŋ. Ñaaŋ mēntŋ ahil kaneeman batum maakan. 16 Nin alonŋ awutan kawo ŋi pjušan pi piintŋ, nin alonŋ awutan kabeeh iko inyimanuŋ ji *Eŋawu i pde ploolan pakaanŋ kē awaap pweek pi nul. 17 Name kē wi abiinŋ aŋo aban ŋuŋ, abi ŋal pyeenk ubeeb wi aşin ŋi pwo bajeen, kē başē dooka. Ado na pwooni kadolna aşin apēnan uko mēntŋ aşē wo aanhili.✧

Ubeeka wi baŋi wi mnŋo

✧ 12:17 Natenan ŋi Ujuni 25.29-34; 27.30-40.

18 Na manjoonan, naanñog pnkuḡ pi Finayi : naaññog dko di bdoò banktëruḡ, di utejan na bdëm, di ukëk, 19 naanñog dko di balulnuḡ na di pdiim patiinkaniinḡ. Wi babuk *Itrayel batiinkuḡ pdiim mëntḡ, baankak adi di nin ptiink pa. 20 Uko wi pdiim mëntḡ pajakuḡ na baka ulënkan baka maakan, paji na baka : « *Naaḡ ankbanuḡ pnkuḡ batapa mnlaak kafinḡ, awole ñaaḡ këme untaam.* »[☆] 21 Uko mëntḡ uyiban maakan kë Moyit adoo ji : « *Dlënkan maakan adoo kat kat.* »[☆]

22 Kë naşë ñog pnkuḡ pi *Tiyonḡ, ubeeka wi Naşibaḡi anwoonḡ ukumpëş wi ubida, Yerutalem di baḡi di ḡwanjuḡ ḡtum maakan ḡawoonḡ, 23 du dko di pntuk pi banfiyaaruḡ panwoonḡ ḡi ufettu pa-woonḡ, pi banwoonḡ bajeen biki Naşibaḡi, biki itim ipiitaniinḡ du baḡi. Nañog Naşibaḡi anjaan awayëş bañaanḡ bajën bti na ḡhaaş ḡi bañaanḡ biki Naşibaḡi adoluḡ kë ḡawo ḡjintḡ piş. 24 Nañog Yetu i Naşibaḡi aḡenanaanuḡ bhoḡar bhalu na pñaakul pantuliinḡ ; pñaak mëntḡ uko wi pakdiimanuḡ ulil apel wi pi *Abel pakdiimanuḡ[☆].

25 Naḡaafaraan keeri kadek ankḡiiniinḡ na an kafetḡ. Na manjoonan, bateem nja bampokuḡ ptiink ankḡaruḡ baka ḡi mboş baambuuru kakob. Kë nja ḡenkhil kabuuru kakob woli ḡdek kafetḡ ankḡiiniinḡ na nja du baḡi. 26 ḡi wal wi *Moyitḡ, pdiim pi nul pabi şintḡ şinḡan mboş, kë aşë hoḡ nja hënkuḡ aji : « *Dkak aluḡ kaşintḡ şinḡan byaaş blonḡ kak, mëntḡ mboş ḡañ, dşintḡ şinḡan kak baḡi.* »[☆] 27 Wi ajakuḡ aji dkkak aluḡ kaşintḡ şinḡan byaaş blonḡ, adiiman

☆ 12:20 Ppën 19.12-13. ☆ 12:21 Pleşan 9.19. ☆ 12:24 Natenan ḡi Ujuni 4.10. ☆ 12:26 Hagay 2.6.

diiman kë iko impaşaniin iluŋ kaşınŋar katoka, uko unwoon uunkşınŋar ʃań uhilna uduka. ²⁸ Hënk, wi ŋkyeenkuŋ utaak unwoon uunkşınŋar, nawulën ŋbeeb Naşibaŋi, ŋdëmana na pfiyaar na palënk, uko mënŋ ulila. ²⁹ Na manjoonan, Naşibaŋi i nja awo bdoo banjaan batër katok.

13

Iŋeŋan inliluŋ Naşibaŋi

¹ Natamaan naŋalad ji bańaan banŋaarun.
² Nawutan kanohnaana pyeenk bayaanŋ du itohan. Name bnuura kë balon bado haŋ, ayeenk ŋwanjut du itoh yi baka bë baammee. ³ Naleşan bakalabuş, nawo ji nawo ukalabuş na baka nabot naleş bańaan biki bakhajanun, nawo ji an biki bakhajanun.

⁴ Bańaan bti bamëbaan bniim bnuura, ñiinŋ na ñaaŋ baji bamëbandër andoli kalin ʃi atëŋ. Naşibaŋi alun kawayëş bańaan banwoon ʃi ubida uŋop na pjuban pi piinŋ.

⁵ ʃi mnwo mi nan naanwo kajotan itaka kadun, nalinan ʃi uko wi nakaan. Naşibaŋi ʃi uleeful aŋupun aji :

« *Mënkwatanu nin,
 mënkpoku nin.* »[☆]

⁶ Ukaan kë ŋhinan kaŋup na mntëŋ kaji :
 « *Ajugun awoon anjaan aŋënkën ;
 mënkdo kalënk.*

We wi ñaan najën ahilun kadolën? »[☆]

[☆] **13:5** Yotuwa 1.5; Pleşan 31.6,8. [☆] **13:6** Kańaam 118.6.

⁷ Nalesan banwoonj ƙi kadun ki nan banɗupananj uɗup wi Naɗibaƙi. Naɗalan jibi babinj awo te adoo keɗ, naɗe nado ji baka.

⁸ Yetu *Krittu awo nɗa jibi awoonj takal, akuɗ awoha hanj te mnɗo. ⁹ Nakwut pjukan pampaɗun na *Uɗup Ulil Unuura pañoɗan du bdēm. N̄naan awo katēɗna ƙi bnuura bi Naɗibaƙi, aanhil katēɗna ƙi idolade ƙi uko ude inwaanunj udooni ƙi banjaan baɗaɗ ya. ¹⁰ Nja, nka *bliit bi mngur, kē baɗenjan banjaan baɗenjan du *Katoh Kaweek ki Naɗibaƙi baanka na pde iko inwoonunj du bliit mēnt. ¹¹ *Naɗih i baɗenjan aji ñooɗ pñaaƙ pi nko njanfinunj du *dko dyimanaan maakan kapēnanaan pekadu di bañaan, kē nko ni bafinunj nunj naɗe ji nɗatērna du bdig bi dko di bañaan bafēɗun. ¹² Uko mēnt ukaan kē Yetu akeɗna du bdig bi ubeeka kē pñaaƙ pi nul pado bañaan kē bawo bajintj ƙi kēɗ ki Naɗibaƙi.

¹³ Nawulēn keeri nja du Yetu, du bdig bi dko di bañaan bafēɗun, nwo na mnkow mntēnt mi nul. ¹⁴ Ƙi mboɗ ƙi, n̄fēɗ ƙi ubeeka unwoonj uunkwo te mnɗo, kē n̄ɗe la ubeeka unkmbinj unkwonj wi mnɗo. ¹⁵ Ƙi katim ki Yetu nawulēn n̄wut kaɗaɗna pdo kado uɗen pa Naɗibaƙi, unwoonj iyeeh injaan idēmana ; iyeeh mēnt ipēnna ƙi mntum mi nja n̄ndinanunj kē awo Ajugun. ¹⁶ Nawutan kaɗilma pdo kado bnuura na pdo kaɗēnkar ; iɗenjan itēnt yan ijaan ilil Naɗibaƙi.

¹⁷ Najaan nado uko wi banwoonj ƙi kadunan bajakun, nado katiink baka. Baji babeelan bnuura, bukal baklun ƙaɗup Naɗibaƙi jibi nawoori. Woli natiink baka, balun kado ulemp wi baka na

mlilan. Kē woli naando haŋ, bado wa kašē kajooŋan, ušē waan udooni pa an.

¹⁸ Nañehandērun ; ŋfiyaar na manjoonan kē ŋēnwō na nin uko ulōŋ ŋi uhaaš. Nji ŋdoonaan pdo bnuura ŋi iko bti. ¹⁹ Dñehanan na uhaaš naan bti nañehandēraan nhl ntaran taran nkak du an.

Pñehan

²⁰ Dñehan Našibaŋi anjaan ajoobēntēn ŋhaaš, anaŋanun ŋi pkeŋ Ajugun Yetu nayafan naweek, wi aŋeŋanaanun bhoŋar bi mnŋo na pñaaikul pantuliin, ²¹ aŋēnkan naka iko bti innuuriin nahilna pdo uko wi aŋalun. Dñehan Našibaŋi ado nja ŋlila wi ŋwoon ŋi ploolan na Yetu *Krittu. Nawulēn ŋdēmana te mnŋo! Uwo haŋ.

²² Bayiŋ naan ŋi *Krittu, dkooŋan namiir uŋup wi nŋupanan wi kaŋaŋnan ; na manjoonan, uŋamēñi.

²³ Dŋal name kē bawutan Timote ayiŋ nja. Woli aŋar aban, kabi na a pwinan.

²⁴ Nawulaan mboš banwoon ŋi kadun ki nan bti na bañaan bti banwoon biki Našibaŋi.

Bayiŋ nja biki Itali bawulan mboš.

²⁵ Dñehan Našibaŋi awulan an bti bnuura.

Ulibra wi Naşibaṭi
New Testament and Shorter Old Testament in
Mankanya

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mankanya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mankanya

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 30 Dec 2021

a40dd8c3-0687-5ed7-bd1a-ef16ae8e3b9c